

Nejstarší stavitelé: Termiti nejsou mravenci

Přírodovědci objevili termitiště, které je největší a nejstarší na světě. Nejstarší, nebo jedni z nejstarších skupin hmyzu, jsou spolu sešváby, se kterými jsou příbuzní, i samotní termiti. Na Zemi se objevil před téměř 300 miliony lety.

Termity mnoho lidí zaměňuje s **mravenci**, což není překvapivé. Přestože jde o úplně jinou skupinu hmyzu, mají plno společných znaků. Především sociální způsob života, kdy celé společenství funguje jako jeden obrovský organismus, v němž mají jeho členové přidělené rozmanité funkce.

Existuje tam kasta vojáků, kteří celé společenství brání před nepřáti, kasta dělníků se stará o shánění potravy, budování termitiště (podobně jako mravenčí dělníci budují mraveniště), čištění a úklid jeho vnitřních prostor, krmení královny a krále (u mravenců jen královny, samci po spáření umírají) a samozřejmě samotné královny a krále. Ti nepracují, jencelý svůj život starají o to, aby zplodili co nejvíc potomků.

Také vlastní termitiště se leckdy podobá mravenčím stavbám – budují nadzemní stavby podobné mravenčím kupám, žijí ve vyhlodaných chodbičkách ve dřevě, nebo stavějí důmyslné podzemní bludiště.

Rozdíly mezi samotnými mravenci a termity také nejsou na první pohled úplně patrné – drobní dělníci či vojáci, se kterými se lidé nejčastěji setkávají, mají podobnou stavbu těla, takže k záměně není daleko. Ale jeden nápadný rozdíl tu je – mravenci jsou tmaví, termiti většinou bílí. Je to proto, že mravenci jsou denní tvorové, kteří noc tráví v úkrytu, zatímco termiti to mají přesně naopak – přes den jsou schovaní, za potravou vyrážejí až v noci. A jako většina živočichů temnot nepotřebují žádnou barvu a ani jejich zrak za moc nestojí. Liší se i potrava. Mravenci jsou všežraví, potřebují i hodně živočišné složky, mnozí jsou proto zdatní lovci. Naproti tomu termiti jsou výlučně býložraví.

A jak je to s tím jejich stářím? Jednotliví dělníci nežijí nijak dlouho, ale dlouhověké je celé společenství, v němž jedna generace dělníků či vojáků plynule navazuje na druhou a jejich počty stále stoupají. Život termitiště tak není nijak přerušen a jako jeden velký organismus stále narůstá.

<https://www.abicko.cz/clanek/precti-si-priroda/24137/nejstarsi-stavitele-termiti-nejsou-mravenci.html>

Zkoumavé čtení: systematické zavedení dílny čtení a oborového čtení do výuky na 2. st. základních škol /na víceletá gymnázia v ČR“, reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/19_076/0016346. Projekt je financován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

MRAVENCI (co je typické jen pro ně)

Co mají společného

TERMITI

(co je typické jen pro ně)

Zkoumavé čtení: systematické zavedení dílny čtení a oborového čtení do výuky na 2. st. základních škol /na víceletá gymnázia v ČR“, reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/19_076/0016346. Projekt je financován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání.